

Пояснювальна записка

Слово до вчителя

Шановні вчителі! У збірнику вміщено завдання для визначення рівня засвоєння учнями навчального матеріалу з історії України за результатами їхнього навчання в основній школі.

Завдання мають на меті перевірити та оцінити рівень сформованості історичної компетентності десятикласників. Завдання укладено відповідно до вимог загальноосвітньої підготовки учнів, передбачених навчальною програмою з історії України для 11-річної школи.

Збірник містить 10 варіантів по 12 завдань різної форми і різного ступеня складності. На виконання одного варіанта відводиться 45 хвилин. Складність завдань пов'язана з рівнями засвоєння навчального матеріалу учнями.

- **I рівень** – опанування навчального матеріалу, що характеризується відтворенням і розумінням учнями суті основних елементів знань, які презентують певну предметну галузь, умінням відображати їхні зв'язки з іншими елементами знань;
- **II рівень** – володіння навчальним матеріалом, завдяки якому учні аналізують і пояснюють факти, події, явища, використовуючи сформовані знання, застосовують їх у найпростіших (стандартних) життєвих ситуаціях, для розв'язання практичних завдань;
- **III рівень** – усвідомлення навчального матеріалу, внаслідок якого учні виявляють здатність застосовувати набуті знання і вміння в нестандартних життєвих ситуаціях, використовуючи засвоєні алгоритми та евристичні прийоми, висловлюють ціннісні ставлення щодо здобутих результатів.

Відповідно кожен з варіантів завдань містить пропорційно розподілені завдання всіх трьох рівнів.

Розподіл завдань за формами демонструє *таблиця 1*.

Таблиця 1

Форми завдань	Номери завдань	Рівень засвоєння
Завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів	1–6	I рівень
Завдання множинного вибору з п'ятьма варіантами (до кожного завдання пропонується п'ять варіантів відповідей, серед яких лише дві правильні)	7–8	II рівень
Завдання множинного вибору з шістьма варіантами (до кожного завдання пропонується шість варіантів відповідей, серед яких лише три правильні)	9–10	
Завдання на встановлення послідовності	11	
Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю	12	III рівень

Завдання в кожному варіанті розташовано послідовно за формами, вказаними вище.

Пропоновані завдання відображають різні елементи історичної підготовки учнів:

- знання фактів;
- картографічні знання і уміння;
- хронологічні знання і уміння;
- розпізнавання найзначніших архітектурних та мистецьких пам'яток;
- співвіднесення одиничних фактів (подій) з певними історичними процесами;
- з'ясування та визначення характерних ознак подій, явищ, процесів на основі істинності та помилковості суджень;
- співвіднесення понять, термінів, одиничних фактів (подій) з певними історичними процесами;

- систематизація, групування фактів, які пов'язані з характеристикою (діяльністю) історичної особи;
- уміння аналізувати історичне джерело за пропонованими запитаннями.

Варто наголосити на комбінованому характері завдань: кожне з них перевіряє кілька елементів історичної підготовки учнів. Так, опрацьовуючи завдання з історичною картою, учень виявляє не лише просторову компетентність і картографічні вміння, а й хронологічну, логічну, інформаційну компетентності. Відкрите завдання з аналізом уривка з історичного джерела перевіряє всі предметні компетенції, а не тільки аксіологічну.

За кожне правильно виконане **завдання 1–6** учень отримує по **1 балу**. Завдання з вибором однієї відповіді вважається виконаним правильно, якщо учень указав букву **ЛИШЕ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ**. В усіх інших випадках (вибрано іншу відповідь; вибрано дві відповіді; відповідь відсутня) завдання **ВВАЖАЄТЬСЯ НЕВИКОНАНИМ**.

Завдання з двома відповідями (**7–8**) є виконаним частково, якщо учень правильно вказав один з двох варіантів відповіді (**1 бал**), і повністю виконаним (**2 бали**), якщо учень правильно назвав обидва варіанти.

Завдання на вибір трьох відповідей із шести (**9–10**) оцінюються аналогічно: по **1 балу** за кожен правильний варіант відповіді.

Виконання **завдання 11** на встановлення хронологічної послідовності подій оцінюється **3 балами**, якщо учень навів **ПРАВИЛЬНУ ПОСЛІДОВНІСТЬ ПОВНІСТЮ** (розташував правильно всі чотири події чи явища).

Завдання 12 оцінюється **5 балами**. Повна і правильна відповідь на кожне з п'яти запитань оцінюється **1 балом**. Загальні підходи до оцінювання подано у таблиці 2.

Таблиця 2

Форми завдань	Номери завдань	Кількість балів
Завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів	1–6	Оцінюються 1 балом – усього 6 балів
Завдання множинного вибору з п'ятьма варіантами (до кожного завдання пропонується п'ять варіантів відповідей, серед яких лише дві правильні)	7–8	Оцінюються максимально 2 балами кожне – усього 4 бали
Завдання множинного вибору з шістьма варіантами (до кожного завдання пропонується шість варіантів відповідей, серед яких лише три правильні)	9–10	Оцінюються максимально 3 балами кожне – усього 6 балів
Завдання на встановлення послідовності	11	Оцінюється 3 балами
Завдання відкритої форми з відкритими відповідями на запитання	12	Оцінюється максимально 5 балами

Увага! Учні самостійно переносять відповіді у **бланк відповідей**. У результаті виконання одного з варіантів учень може одержати **24 бали**, які свідчать про певний рівень засвоєння ним навчального матеріалу.

Кожний учень за результатами виконання отримує рейтингову оцінку та характеристику навчальних досягнень відповідно до визначеного рівня.

Кількість набраних балів	1–8	9–15	16–20	21–24
Рівень навчальних досягнень	Початковий	Середній	Достатній	Високий

Слово до учнів

Шановні учні! Перед початком виконання роботи уважно прочитайте інструкцію. Якщо щось незрозуміло – зверніться за поясненнями до вчителя.

Перед вами збірник, призначення якого – визначити, чи ґрунтовно ви опанували курс історії України у 5–9-х класах. Збірник містить 10 варіантів завдань, рівноцінних за складністю.

Кожен варіант складається з 12 завдань різної форми, які потрібно виконати протягом 45 хвилин. Усього за виконання завдань ви можете отримати 24 бали.

Форми завдань	Номери завдань	Кількість балів
Завдання з вибором однієї відповіді з чотирьох варіантів	1–6	Оцінюються 1 балом – усього 6 балів
Завдання множинного вибору з п'ятьма варіантами (до кожного завдання пропонується п'ять варіантів відповідей, серед яких лише дві правильні)	7–8	Оцінюються максимально 2 балами кожне – усього 4 бали
Завдання множинного вибору з шістьма варіантами (до кожного завдання пропонується шість варіантів відповідей, серед яких лише три правильні)	9–10	Оцінюються максимально 3 балами кожне – усього 6 балів
Завдання на встановлення послідовності	11	Оцінюється 3 балами
Завдання відкритої форми з відкритими відповідями на запитання	12	Оцінюється максимально 5 балами

Перед виконанням кожного із завдань уважно прочитайте його умову. У завданнях 1–6 запропоновано чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**. На кожне із цих завдань витрачайте не більше ніж 1–1,5 хвилини. У разі потреби перечитайте умову ще раз.

Вибравши з чотирьох одну правильну відповідь, поставте позначку **×** у таблиці з буквами поряд із завданням.

А	Б	В	Г
		×	

Наприклад:

Зверніть увагу! Виконуючи **завдання 4**, вам потрібно не лише прочитати умову, але й уважно розглянути наведений фрагмент історичної карти. Після цього прочитайте подані варіанти відповідей та позначте правильну.

Завдання 6 у кожному з варіантів завдань передбачає розгляд зображення: архітектурної пам'ятки, твору мистецтва, фотографії тощо. Приділіть увагу зображенню і лише після цього робіть свій вибір і фіксуйте його відповідною позначкою.

На виконання цих завдань витрачайте у цілому 10–12 хвилин.

Завдання 7–8 пропонують вам вибрати **ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ** з п'яти варіантів. Вибравши дві правильні відповіді, поставте їхні номери в таблиці поряд із завданням.

Наприклад:

1	4

На виконання цих завдань витрачайте 6–7 хвилин.

У завданнях 9–10 слід обрати **ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ** з шести запропонованих варіантів. Номери обраних відповідей внесіть у таблиці поряд із завданням.

Наприклад:

1	4	6

На ці два завдання відведіть до 7–8 хвилин.

Виконуючи **завдання 11**, ви маєте нагоду продемонструвати, чи добре знаєте хронологію того чи іншого періоду історії і вміння вибудовувати хронологічну послідовність подій.

Виконуючи завдання, прочитайте поданий перелік із чотирьох історичних подій, а потім, розташувавши їх у хронологічній послідовності, зробіть відповідні позначки у таблиці поруч із завданням. Будьте уважні, заповнюючи таблицю.

	А	Б	В	Г
1			×	
2		×		
3				×
4	×			

Наприклад:

Це завдання ви маєте виконати не більше ніж за 4–5 хвилин.

Будьте уважні! Усі відповіді ви повинні самостійно перенести у **бланк відповідей**.

Завдання 12 перевіряє ваші вміння працювати з історичними джерелами. Це відкрите завдання, яке передбачає аналіз текстового або візуального історичного джерела з опорою на подані до нього п'ять запитань.

Почніть з ретельного прочитання (або розгляду) джерела у цілому. Потім послідовно відповідайте на запитання до джерела на спеціально відведених для цього лініях у **бланку відповідей**.

Наприклад:

1. Про що йдеться в документі?

2. Коли відбувались ці події та під якою назвою увійшли в історію?

Пам'ятайте про час: на складання відповідей відведіть до 15 хвилин.

Коли всі завдання виконано, ретельно перевірте роботу. Уникайте перекреслень і виправлень.

Успіхів вам!

Шановні батьки!

Всеукраїнський моніторинг якості знань, умінь і навичок учнів 10 класів проводиться з метою оцінювання стану системи загальної середньої освіти та отримання об'єктивних даних стосовно рівня навчальних досягнень школярів.

Метою зазначеного заходу є виявлення навчальних досягнень учнів і з'ясування кількох важливих освітніх питань, а саме:

- Які знання здобули десятикласники з тих чи інших навчальних предметів, якого рівня сягають їхні загальнонавчальні вміння?
- Який рівень інтересу до навчання сформовано в учнів? До яких предметів навчальний інтерес більший, а до яких – недостатній?
- Чи вміють учні аналізувати зміст прочитаних текстів, робити висновки, висловлювати власне ставлення до прочитаного?
- Чи вміють знаходити нестандартне рішення в процесі розв'язання навчальних завдань, самостійно працювати з підручником, розв'язувати задачі, залучати додаткову інформацію під час виконання проблемних завдань?
- Чи ефективно розподіляють зусилля і час, виконуючи навчальні завдання?
- І головне, чи навчилися Ваші діти застосовувати здобуті знання не лише на уроках, а й у повсякденному житті?

Участь учня в моніторингу допоможе вчителю і Вам отримати об'єктивну інформацію про результати його навчання та сприятиме поліпшенню системної підготовки майбутніх випускників до державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання. За Вашим бажанням можна здійснити порівняльний аналіз навчальних досягнень учня з відповідними досягненнями однокласників та допомогти зорієнтуватися щодо вдосконалення подальшої навчальної роботи школяра.

Від того, якого рівня знань досягне Ваша дитина в школі, залежить її подальше професійне навчання і доросле життя. Об'єктивні результати моніторингу сприятимуть заохоченню школяра до навчання, допоможуть йому зрозуміти, що навчання – це дуже важлива і значуща частина цього періоду життя. Ваша зацікавленість і дружня допомога у проведенні моніторингу додадуть дитині наснаги та впевненості в собі у процесі навчальної діяльності.

ВАРІАНТ 1

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**

1. Доповніть твердження.

Першим кочовим народом на території сучасної України, чю назву зафіксували писемні джерела, були

- А кіммерійці
- Б скіфи
- В сармати
- Г авари

А	Б	В	Г

2. Яке місто на українських землях у складі Російської імперії в середині XIX ст. було найбільшим за кількістю населення?

- А Київ
- Б Харків
- В Одеса
- Г Полтава

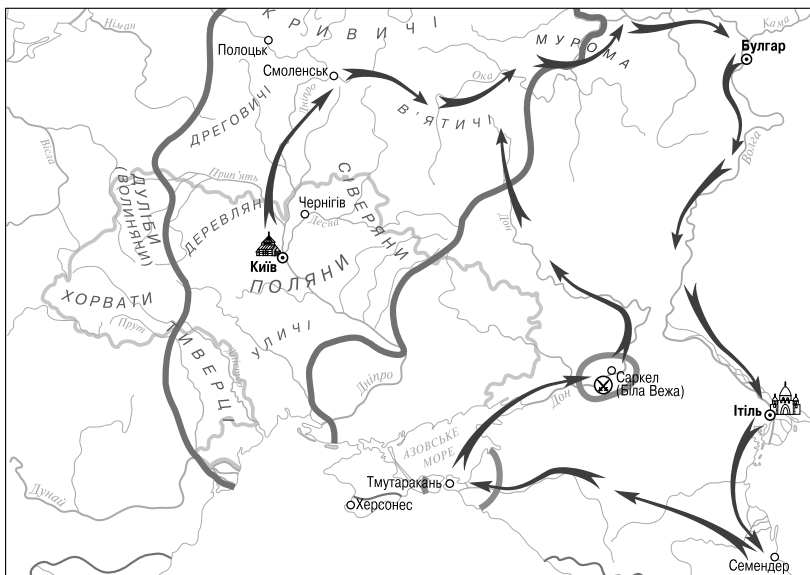
А	Б	В	Г

3. Унаслідок яких подій Правобережна Україна наприкінці XVIII ст. опинилася у складі Російської імперії?

- А ліквідації полкового устрою Гетьманщини
- Б Другого та Третього поділу Речі Посполитої
- В ліквідації паланкового устрою Запорізької Січі
- Г скасування козацького устрою на Слобожанщині

А	Б	В	Г

4. Який великий князь київський здійснив воєнний похід, позначений на карті?

- А Святослав Ігорович
- Б Володимир Святославович
- В Ярослав Мудрий
- Г Володимир Мономах

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А XIII ст.
- Б XV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з архітектурних пам'яток збудована в стилі класицизму?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики першого етапу українського національного відродження?

- 1 заснування перших українських громад у Петербурзі та Києві
- 2 видання перших трьох частин «Енеїди» Івана Котляревського
- 3 діяльність Південно-Західного відділення Російського географічного товариства
- 4 публікація трактату Юліана Бачинського «Україна irredenta»
- 5 діяльність «Руської трійці» та вихід друком «Русалки Дністрової»

☐	☐

8. Які твердження можуть бути використані для характеристики соціокультурної ситуації в українських землях у складі Великого князівства Литовського у другій половині XIV – першій половині XVI ст.?

- 1 втрата авторитету православної церкви та духівництва серед вірян

- 2 злиття елітних прошарків у єдиний шляхетський стан
- 3 збільшення кількості друкованих книжок для потреб шкіл
- 4 будівництво мурованих замків-резиденцій магнатів
- 5 поширення світського портрета у живописі

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути використані для характеристики доби Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.?

1 гайдамаки	4 Задунайська Січ
2 Гетьманщина	5 князі, бояри
3 Генеральна рада	6 полки, сотні

10. У яких твердженнях ідеться про князя Володимира Святославовича?

- 1 був першим християнином з-поміж київських князів
- 2 запровадив у Київській Русі християнство як державну релігію
- 3 розгромив Хозарський каганат і зруйнував його столицю
- 4 захопив 70 міст під час першого Балканського походу
- 5 за його правління почали карбувати перші руські монети
- 6 ініціював спорудження Десятинної церкви в Києві

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А остаточно ліквідація російським урядом гетьманства
 Б Полтавська битва Північної війни
 В підписання «Вічного миру» між Росією і Річчю Посполитою
 Г закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

З автобіографії Михайла Драгоманова

Я з'явився до київського генерал-губернатора князя Дондукова-Корсакова, просив паспорт за кордон, вирішивши, якщо його не дасть, їхати без паспорта... Через три дні дозвіл було одержано, і я виїхав через Галичину й Угорщину до Відня, де почав готуватися до видання українського збірника «Громада». Між тим комісія з українського питання зібралася й... постановила: заборонити українські видання й концерти, закрити Київський відділ Географічного товариства (який перед тим тільки що одержав 2 серпня медалі від глави Петербурзького товариства та подяку імператора за проведення одноденного перепису в Києві й за два з половиною роки надрукував 4 томи матеріалів), заборонити жити в українських губерніях і в столицях Драгоманову та Чубинському. Таким чином, я посередньо був засуджений на еміграцію...

- 1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?
- 3 Що вам відомо про автора документа, чому його було «засуджено на еміграцію»?
- 4 Як автор ставиться до подій, чому ви так думаєте?
- 5 Якими були наслідки описаних подій для України?

ВАРІАНТ 2

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати ОДНУ ПРАВИЛЬНУ

1. Доповніть твердження.

У найдавніших писемних свідченнях (I–II ст.) грецькі та римські автори називали давніх слов'ян

- А скіфами
- Б сарматами
- В венетами
- Г русичами

А	Б	В	Г

2. Хто з великих князів київських запровадив християнство на Русі як державну релігію?

- А Святослав Ігорович
- Б Володимир Святославович
- В Ярослав Мудрий
- Г Володимир Мономах

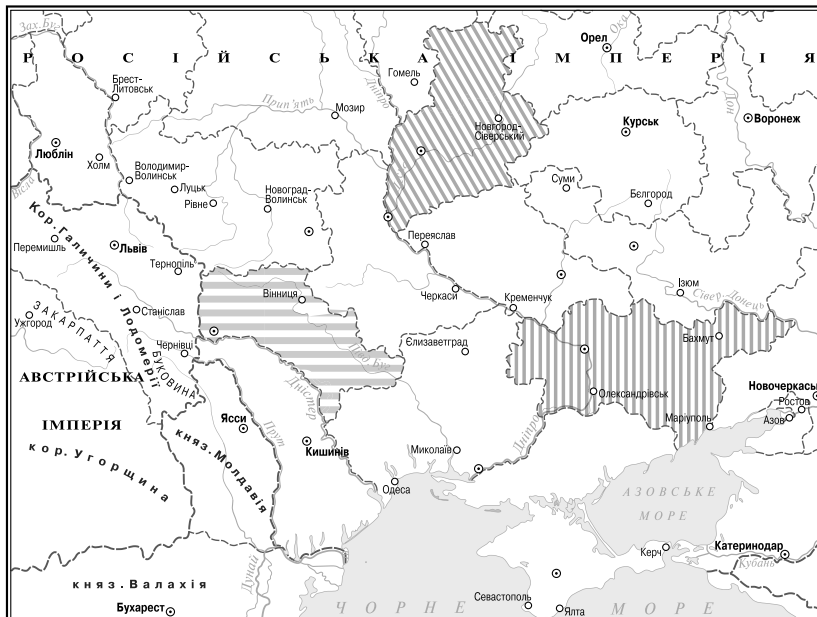
А	Б	В	Г

3. У складі якої держави опинилась більшість українських земель внаслідок Люблінської унії 1569 р.?

- А Великого князівства Литовського як складової частини Речі Посполитої
- Б Польського королівства як складової частини Речі Посполитої
- В Гетьманщини як складової частини Московського царства
- Г Великого князівства Руського як складової частини Речі Посполитої

А	Б	В	Г

4. Території яких губерній підросійської України заштриховано на карті?

- А Київська, Чернігівська, Харківська
- Б Катеринославська, Чернігівська, Подільська
- В Волинська, Катеринославська, Подільська
- Г Чернігівська, Подільська, Таврійська

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А VIII ст.
- Б XII ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Який із творів засвідчує появу нового жанру образотворчого мистецтва в другій половині XVI ст.?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики діяльності Русько-української радикальної партії в суспільно-політичному житті Галичини?

- 1 відкриття у Львівському університеті кафедри історії України
- 2 вихід брошури Юліана Бачинського «Україна irredenta»
- 3 перетворення Літературного товариства ім. Т. Шевченка на наукове
- 4 заснування культурно-освітнього товариства «Просвіта»
- 5 включення в програму партії положення про боротьбу за соціальне визволення робітництва і селянства

8. Які твердження можуть бути використані для характеристики соціокультурної ситуації в українських землях у складі Речі Посполитої у другій половині XVI ст.?

- 1 підтримка польською владою всіх церковних конфесій
- 2 згуртування українського суспільства навколо греко-католицької церкви
- 3 збільшення кількості фільваркових господарств, що супроводжувалося закріпаченням селян
- 4 відсутність в українських містах магдебурзького права, уповільнення процесу розвитку міст
- 5 становлення козацької верстви як суспільного стану, її боротьба за свої права

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які з термінів стосуються змін у житті міст після отримання магдебурзького права?

1 панщина	4 лава
2 магістрат	5 рада
3 фільварок	6 кріпацтво

10. У яких твердженнях ідеться про Михайла Драгоманова?

- 1 один з лідерів громадівського руху, прагнув надати йому політичного характеру
- 2 очолював етнографічно-статистичні експедиції з вивчення України, автор віршів «Ще не вмерла України...»
- 3 автор найґрунтовнішого дослідження з минулого українського народу – «Історії України-Руси»
- 4 видавець першого українського політичного часопису «Громада»
- 5 один з фундаторів Братства тарасівців, автор перших підручників з української мови й літератури
- 6 відповідно до Емського указу змушений був залишити Україну

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність правління гетьманів.

- А Іван Мазепа
Б Кирило Розумовський
В Данило Апостол
Г Іван Скоропадський

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

З листа Я. Головацького до О. Бодянського

Від останнього мого листа багато перемінилося. Русини наші досягли за півроку більше, ніж за десять років. Не говорю тут про політичні виступи, але в літературнім відношенні... Високе правительство ізрело рівноправність нашого малоруського язика із другими Австрійської держави. Внаслідок того має бути язик руський заведений у школах, судах й урядах нашої Русі Галицької... У школи заводиться руський язик. Молодіж охоче береться до науки. В народних і городських училищах ледве не всюди в нашій Галицькій Русі навчають читання й писання руського. При гімназіях також закладені кафедри руського язика, де вся молодіж має учитися по-руськи... У Львівськiм університеті заснована кафедра язика і словесності малоруської, котрих-то предметів я маю честь бути професором...

- 1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?
- 3 Що вам відомо про автора документа?
- 4 Як автор ставиться до подій, що описані, чому ви так думаєте?
- 5 Чим були викликані зміни, описані автором? Якими були наслідки описаних подій для України?

ВАРІАНТ 3

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати ОДНУ ПРАВИЛЬНУ

1. Доповніть твердження.

Славнозвісна прикраса золота пектораль з кургану Товста Могила на Дніпропетровщині знайдена в похованні

- А кіммерійців
- Б скіфів
- В сарматів
- Г давніх слов'ян

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. На які адміністративно-територіальні округи поділялися землі Війська Запорізького в період Нової Січі?

- А полки
- Б повіти
- В паланки
- Г губернії

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Яке місто було центром Королівства Галичини та Лодомерії – складової частини Габсбурзької монархії?

- А Чернівці
- Б Станіславів
- В Тернопіль
- Г Львів

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. За правління яких київських князів територія Київської Русі сягала зазначених меж?

- А Олега та Ігоря Рюриковича
- Б Ігоря Рюриковича та Святослава Ігоровича
- В Святослава Ігоровича та Володимира Великого
- Г Володимира Великого та Ярослава Мудрого

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А Х ст.
- Б XIV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з пам'яток засвідчує появу нового жанру образотворчого мистецтва в першій половині XIX ст.?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики культурного життя в українських землях у другій половині XVI ст.?

- 1 поява світського портретного живопису
- 2 перебудова Софійського собору в стилі козацького бароко
- 3 створення Київського колегіуму (згодом академії)
- 4 видання Іваном Федоровим «Апостола» та «Букваря»
- 5 створення козацьких літописів

8. Які явища та процеси були характерними для промислового розвитку українських земель в складі Російської імперії в першій половині XIX ст.?

- 1 початок промислового перевороту
- 2 панування кріпосницької мануфактури
- 3 будівництво перших залізниць
- 4 уповільнення зростання чисельності міського населення
- 5 поява нових галузей промисловості, зокрема цукрової

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути використані для характеристики соціально-економічного життя часів Київської Русі?

- 1 кріпацтво
- 2 полюддя
- 3 вотчина
- 4 фільварок
- 5 «грецький вогонь»
- 6 смерди

10. У яких твердженнях ідеться про гетьмана Богдана Хмельницького?

- 1 керував розбудовою української козацької держави – Гетьманщини
- 2 плекаючи династичні проекти, одружився із дочкою молдавського господаря
- 3 встановив союзницькі відносини з Кримським ханством та Трансільванією
- 4 уклав українсько-московський договір, визнавши протекцію московського царя
- 5 першим з українських гетьманів здійснив візит до Москви
- 6 брав участь у підготовці Андрусівського договору

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А захоплення Києва монголами
- Б утворення Галицько-Волинської держави
- В коронація Данила Романовича
- Г утворення Кримського ханства

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

Зі спогадів Северина Даниловича

Справою створення окремої радикальної партії займалися Франко й Павлик... Нарешті скликали вони в порозумінні з Драгомановим... до Львова перший з'їзд радикалів, який... ухвалив програму Русько-української радикальної партії. Довгий час велася широка дискусія про те, на якій ідейній основі має бути збудована програма нової партії.

Всі були за тим, що діяльність нової партії має бути обмеженою лише на український народ, замешканий в австрійській державі. Суперечки точилися лише про те, яку позицію має обстоювати партія щодо суспільного питання. Багато було за тим, щоб створити чисто соціалістичну партію з програмою, основаною на класовій боротьбі працюючого пролетаріату проти капіталу.

Я доводив, що наша програма мусить бути іншою, бо наш народ – це маса дрібних малоземельних рільників і мусить мати передовсім на увазі те, що треба для їх суспільного й культурного піднесення... Ту мою думку підтримали Франко і Павлик...

- 1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?
- 3 З якого приводу і чому точились суперечки між учасниками з'їзду?
- 4 Як автор ставиться до подій, що описані, чому ви так думаєте?
- 5 У чому значення описаних подій для України?

ВАРІАНТ 4

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати ОДНУ ПРАВИЛЬНУ

1. Під якою назвою відома пізньопалеолітична стоянка давніх мисливців на мамонтів, розкопана археологами на мисі правого берега Дніпра в Києві?

А Межиріцька
Б Київ-Кобинська
В Кирилівська
Г Мізинська

А	Б	В	Г

2. Де було відкрито перший в Україні університет європейського зразка?

А Києві
Б Харкові
В Одесі
Г Чернівцях

А	Б	В	Г

3. Яке місто від 1532 р. було столицею Кримського ханства?

А Солхат (Кирич)
Б Мангун
В Кафа
Г Бахчисарай

А	Б	В	Г

4. Якою цифрою на картосхемі позначено територію Гетьманщини на початку гетьманування І. Мазепи?

А 1
Б 2
В 3
Г 4

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А Х ст.
- Б XIV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з пам'яток збудована в архітектурному стилі, характерному для першої половини XIX ст.?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики ситуації в Правобережній Гетьманщині доби «Руїни»?

- 1 ініціювання Іваном Виговським українсько-польського Гадяцького договору
- 2 укладення Юрієм Хмельницьким і московським урядом Переяславських статей
- 3 прийняття турецького протекторату гетьманом Петром Дорошенком
- 4 Чорна рада в Ніжині, проголошення гетьманом Івана Брюховецького
- 5 укладення між Османською імперією та Річчю Посполитою мирного договору в Бучачі

8. Які явища були характерними для соціально-економічної ситуації в західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.?

- 1 прискорений промисловий розвиток
- 2 відсутність великих поміщицьких земельних маєтків
- 3 розвиток потужного цукробурякового виробництва
- 4 еміграція селян до Канади, США, Бразилії тощо
- 5 виникнення фінансово-кредитних і кооперативних установ

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути застосовані для характеристики української культури другої половини XVI ст.?

- 1 бароко
- 2 книгодрукування
- 3 портретний живопис
- 4 гравюра
- 5 пейзажний живопис
- 6 класицизм

10. У яких твердженнях ідеться про Івана Франка?

- 1 один з лідерів українського руху; його поема «Мойсей» стала маніфестом національної ідеї
- 2 автор близько 5000 праць різних жанрів, зокрема соціально-психологічних та історичних повістей
- 3 один з провідників « нової ери », ініціатор переїзду Михайла Грушевського до Львова
- 4 ініціатор створення та голова громадсько-політичного товариства « Народна Рада »
- 5 один із засновників і головних ідеологів Русько-української радикальної партії
- 6 аргументував ідею політичної незалежності України в праці « Україна irredenta »

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть послідовність правління великих князів київських.

- А Ярослав Мудрий
- Б Володимир Великий
- В Володимир Мономах
- Г Святослав Завойовник

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

З доповідної записки Київської губернської канцелярії

Головний цих розбійників начальник Максим Залізняк... народився він в польському містечку Медведівка, із мужиків, де і жив, а потім пішов у Запорізьку Січ, був там козаком років із п'ятнадцять, а із Січі Запорізької прийшов у Мотронинський монастир, який знаходиться у Польщі, на послушання. Нинішнього року у квітні місяці... разом із 70... втікачами запорізькими козаками для викорінення у Польщі конфедератів поляків... пішов із цього монастиря на містечко Жаботин, під яким розгромили конфедератів п'ятдесят чоловік ... а потім пішли далі до містечка Умані...

Із містечка Умані сотник Іван Гонти... прибувши до нього, Залізняка, оголосив, що він: має козаків до чотирьохсот, і так з обох, погодившись з ним, Залізняком, в те містечко Умань сильно увійшли по настанню вже другого дня зранку... А при цій зграї, яка зібралася, визнався був він, Залізняк, полковником, в яке звання він тими запорізькими козаками, з якими була в нього згода ... вибраний був ще при виступі його, Залізняка, із Мотронинського монастиря.

- 1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?
- 3 Яке продовження мали описані події, чим вони закінчились? Якою була подальша доля Залізняка і Гонти?
- 4 Як автор документа ставиться до подій, що описані, чому ви так думаєте?
- 5 Якими були наслідки описаних подій для України?

ВАРІАНТ 5

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**

1. На землях якого східнослов'янського племінного об'єднання, за свідченням «Повісті минулих літ», засновано місто Київ?

А деревлян
Б сіверян
В полян
Г волинян

А	Б	В	Г

2. Формування якого стану українського суспільства припадає на XVI – першу половину XVII ст.?

А духівництва
Б міщанства
В козацтва
Г шляхти

А	Б	В	Г

3. Яке місто було центром Волинської губернії у складі Російської імперії протягом XIX ст.?

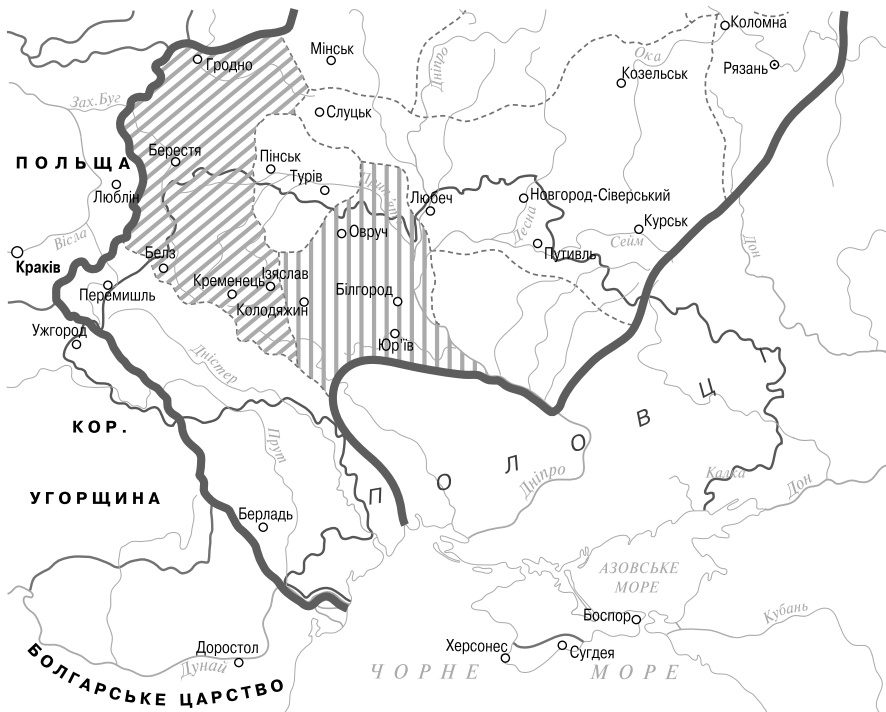
А Катеринослав
Б Херсон
В Полтава
Г Житомир

А	Б	В	Г

4. Територію яких князівств за доби роздробленості Київської Русі заштриховано на картосхемі?

А Київського та Волинського
Б Переяславського та Волинського
В Волинського та Галицького
Г Галицького та Київського

А	Б	В	Г

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ з історії України

(повна назва загальноосвітнього навчального закладу)

1. АНКЕТА

36

учня / учениці 10- класу

Прізвище

Ім'я

По батькові

Просимо вас дати відповіді на запитання, що допоможуть виявити проблеми шкільного навчання і внести необхідні зміни для поліпшення якості освіти (відповідь позначте **X** або напишіть):

1. Скільки часу ви витрачаєте в середньому на домашнє завдання з цього предмета?

☐ менше 15 хв ☐ до 30 хв ☐ до 1 год ☐ понад 1 год

2. Скільки часу щоденно ви витрачаєте в середньому на домашнє завдання з усіх предметів?

☐ близько 1 год ☐ до 2 год ☐ до 3 год ☐ понад 3 год

3. Чи подобалися вам підручники з історії України, за якими ви навчалися в 5–9-х класах?

☐ Так ☐ Ні

4. Підручник з якого предмета вам подобається найбільше?

☐ Українська мова	☐ Геометрія	☐ Всесвітня історія
☐ Українська література	☐ Біологія	☐ Історія України
☐ Світова література	☐ Географія	☐ Трудове навчання
☐ Іноземна мова	☐ Фізика	☐ Жоден з перелічених
☐ Алгебра	☐ Хімія	

5. Який ваш улюблений предмет? (Позначте не більше двох.)

☐ Українська мова	☐ Геометрія	☐ Всесвітня історія
☐ Українська література	☐ Біологія	☐ Історія України
☐ Світова література	☐ Географія	☐ Трудове навчання
☐ Іноземна мова	☐ Фізика	☐ Жоден з перелічених
☐ Алгебра	☐ Хімія	

6. Укажіть (напишіть) види літератури, якої вам бракує в підготовці до уроків.

- ☐ науково-популярні видання
- ☐ збірники задач і вправ
- ☐ робочі зошити для самостійної роботи

☐ інше

2. БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

Позначте знаком **X** ваш ВАРІАНТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Позначте знаком **X** підсумкову оцінку з цього предмета, яку ви отримали у 9 класі:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 1–6 правильну відповідь позначте знаком X <table border="1"> <tr> <td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td> </tr> <tr> <td>А</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>Б</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>В</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>Г</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>		1	2	3	4	5	6	А	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Б	☐	☐	☐	☐	☐	☐	В	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Г	☐	☐	☐	☐	☐	☐	У завданнях 7–8 дві правильні відповіді позначте знаком X <table border="1"> <tr> <td></td><td>7</td><td>8</td> </tr> <tr> <td>1</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>2</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>3</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>4</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>5</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>		7	8	1	☐	☐	2	☐	☐	3	☐	☐	4	☐	☐	5	☐	☐	У завданнях 9–10 три правильні відповіді позначте знаком X <table border="1"> <tr> <td></td><td>9</td><td>10</td> </tr> <tr> <td>1</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>2</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>3</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>4</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>5</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>6</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>		9	10	1	☐	☐	2	☐	☐	3	☐	☐	4	☐	☐	5	☐	☐	6	☐	☐	У завданні 11 позначте виявлену послідовність знаком X <table border="1"> <tr> <td></td><td>А</td><td>Б</td><td>В</td><td>Г</td> </tr> <tr> <td>1</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>2</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>3</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> <tr> <td>4</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	1	☐	☐	☐	☐	2	☐	☐	☐	☐	3	☐	☐	☐	☐	4	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6																																																																																																
А	☐	☐	☐	☐	☐	☐																																																																																																
Б	☐	☐	☐	☐	☐	☐																																																																																																
В	☐	☐	☐	☐	☐	☐																																																																																																
Г	☐	☐	☐	☐	☐	☐																																																																																																
	7	8																																																																																																				
1	☐	☐																																																																																																				
2	☐	☐																																																																																																				
3	☐	☐																																																																																																				
4	☐	☐																																																																																																				
5	☐	☐																																																																																																				
	9	10																																																																																																				
1	☐	☐																																																																																																				
2	☐	☐																																																																																																				
3	☐	☐																																																																																																				
4	☐	☐																																																																																																				
5	☐	☐																																																																																																				
6	☐	☐																																																																																																				
	А	Б	В	Г																																																																																																		
1	☐	☐	☐	☐																																																																																																		
2	☐	☐	☐	☐																																																																																																		
3	☐	☐	☐	☐																																																																																																		
4	☐	☐	☐	☐																																																																																																		

Кількість балів за завдання (заповнює учитель, який перевіряє) <table border="1"> <tr> <td>1–6</td><td>7–8</td><td>9–10</td><td>11</td><td>12</td> </tr> <tr> <td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>	1–6	7–8	9–10	11	12	☐	☐	☐	☐	☐	Загальна кількість балів: <table border="1"> <tr> <td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>	☐	☐	Рівень навчальних досягнень учня (учитель позначає знаком X) <table border="1"> <tr> <td>початковий</td><td>середній</td><td>достатній</td><td>високий</td> </tr> <tr> <td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td><td>☐</td> </tr> </table>	початковий	середній	достатній	високий	☐	☐	☐	☐
1–6	7–8	9–10	11	12																		
☐	☐	☐	☐	☐																		
☐	☐																					
початковий	середній	достатній	високий																			
☐	☐	☐	☐																			

Учитель історії

(підпис)

(ПІБ)

У завданні 12 послідовно запишіть відповіді на запитання до документа біля відповідних цифр:

1

[illegible]

3

5

(ПИБ)

5. Для якого століття характерні явища, що знайшли своє відображення в сюжеті картини?

- А XIII ст.
- Б XV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з церков збудована в стилі українського козацького бароко?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

10

Історія України

О.І. Пометун, В.С. Власов, Ю.С. Комаров

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики доби розквіту Київської Русі?

- 1 боротьба князя Ярослава Осмомисла з боярами
- 2 спорудження Софійського та Спасо-Преображенського соборів у Києві та Чернігові
- 3 похід новгород-сіверського князя Ігоря Святославовича проти половців
- 4 укладення першого збірника законів «Руська правда»
- 5 знищення Хозарського каганату великим князем київським Святославом Ігоровичем

8. Які твердження можуть бути використані для характеристики доби Національно-визвольної війни 1648–1657 рр.?

- 1 розбудова на визволеній території козацької держави – Війська Запорізького
- 2 поділ козацької України на Правобережну та Лівобережну Гетьманщини
- 3 реорганізація Речі Посполитої у федерацію трьох народів
- 4 укладення першого договору між Військом Запорізьким та Московською державою
- 5 розміщення російських залог в усіх містах козацької України

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути застосовані для характеристики національного руху на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.?

1 народовці	4 «нова ера»
2 народники	5 радикали
3 хлопомани	6 декабристи

10. У яких твердженнях ідеться про князя Данила Романовича?

- 1 очолював оборону Києва під час облоги міста монгольськими ордами
- 2 здійснив поїздку до столиці Золотої Орди, де зустрівся із ханом Батием
- 3 отримав від Орди ярлик «на Київ і всю Руську землю», проте в Києві не оселився
- 4 збудував нові міста – Львів та Холм
- 5 приєднав Люблінську землю, частину Закарпаття, переніс свою столицю до Львова
- 6 коронувався як король Русі, прийнявши корону від Папи Римського

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А** утворення Києво-Могилянського колегіуму
Б підписання «Вічного миру» між Росією і Річчю Посполитою
В створення Пересопницького євангелія
Г Берестейська церковна унія

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

***З листа начальника III Відділення імператорської канцелярії
графа О. Орлова наміснику Царства Польського І. Паскевичу***

У Київському університеті росіяни не займаються ідеєю слов'янства; польські уродженці мають свою мету – відновити Польське королівство по Дніпру і південній Двіні, але вони обмежуються одними словами і надіями; більше ж діють малоросіяни, які бажать колишньої Гетьманщини, якщо можливо, у незалежності від інших слов'янських племен.

Ця перевага діяльності малоросів така велика, що товариство майже загубило з виду загальну мету – об'єднання всіх слов'янських племен – і піклується лише про Малоросію, її народність, мову і навіть незалежність. Першим засобом для досягнення своєї мети Товариство визнавало поширення освіти між простим народом у дусі української свободи. Для цього воно мало намір заводити училища у волостях, видавати книги і журнали малоросійською мовою... Другим засобом Товариство вважало примирення племен історично ворожих. З цією метою воно розшукувало акти, припускало всілякі виправдання проступків одного народу проти іншого, виправдовуючи їх часом і обставинами.

- 1–2 Про яке товариство йдеться в документі, коли воно існувало?
- 3 Що вам відомо про тих учасників товариства, яких автор називає малоросіянами?
- 4 Що в ідеях і діяльності товариства викликає занепокоєння автора листа і чому? На скільки можна довіряти його свідченням?
- 5 У чому значення діяльності цієї організації в історії України?

ВАРІАНТ 6

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати ОДНУ ПРАВИЛЬНУ

1. Доповніть твердження.

Першою землеробською археологічною культурою на території України вважають...

- А трипільську
- Б зарубинецьку
- В черняхівську
- Г прязько-корчацьку

А	Б	В	Г

2. Яка соціальна група в Київській Русі була найчисельніша?

- А духовенство
- Б бояри
- В дружинники
- Г смерди

А	Б	В	Г

3. Які міста поєднала перша залізниця в українських землях у складі Російської імперії?

- А Київ та Одесу
- Б Одесу та Балту
- В Одесу та Харків
- Г Катеринослав та Ромни

А	Б	В	Г

4. Території яких українських воєводств Речі Посполитої середини XVII ст. заштриховано на картосхемі?

- А Подільського, Чернігівського, Руського
- Б Київського, Брацлавського, Руського
- В Чернігівського, Руського, Брацлавського
- Г Київського, Волинського, Чернігівського

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А XI ст.
- Б XIV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Автором якої з картин є Тарас Шевченко?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики культурно-церковного життя першої половини XVII ст.?

- 1 видання в друкарні Івана Федорова «Апостола» та «Букваря»
- 2 заснування Успенського братства у Львові
- 3 підготовка до друку та видання Острозької біблії
- 4 створення Київського колегіуму
- 5 відновлення вищої православної ієрархії

8. Які твердження можуть бути використані для характеристики Київського князівства за доби роздробленості?

- 1 найбільша кількість населення порівняно з іншими князівствами
- 2 успішна боротьба київських князів з печенігами
- 3 розгортання основних подій, описаних у «Слові о полку Ігоревім»
- 4 піднесення князівства за правління Романа Мстиславовича та його сина Данила
- 5 найгостріші міжкнязівські суперечки за право володіти столом

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути використані для характеристики суспільного життя в українських землях у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.?

- 1 громади
- 2 народовці
- 3 народники
- 4 радикали
- 5 земства
- 6 «нова ера»

10. У яких твердженнях ідеться про діяльність князя Ярослава Мудрого?

- 1 запровадив у Київській Русі християнство як державну релігію
- 2 сприяв обранню першого митрополита з русичів – Іларіона
- 3 за його правління було споруджено Софійський собор у Києві
- 4 здійснив подорож до Візантії, де зустрівся з імператором
- 5 ініціював укладення першого збірника законів «Руська правда»
- 6 згуртував сили для відсічі половців, брав участь у 80 битвах проти них

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А** відкриття університету в Києві
Б створення Кирило-Мефодіївського братства
В відкриття Новоросійського університету
Г заснування університету в Харкові

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

**З «Літопису Молдавської землі» молдавського хроніста
Мирона Костіна**

Через рік гетьман Хміль з великим козацьким військом і сам хан із сімдесятьма тисячами татар вирушили в похід проти польського короля. Король Казимир вийшов їм назустріч біля містечка, що зветься Берестечко, зі сорокатисячною польською армією, в якій був і я. У тій битві польський король вийшов переможцем над татарами і над козаками, примусивши хана тікати, а гетьмана Хмеля – залишити табір з усім військом. Дізнавшись про цю вікторію ляхів від хотиновського каштеляна, господар Василь одягнув його у соболеву шубу, сподіваючись, що завдяки цій лаській перемозі він урятується від того, щоб стати сватом Хмеля.

Та на цьому не скінчилися нещастя Ласької землі, бо через рік після перемоги під Берестечком повністю загинуло польське військо від козаків і татар, коли поляки, покладалися на мир, укладений у Білій Церкві. Ні гетьман, ні старшина, ні жодна душа з восьми тисяч пішого війська не врятувалися. Того ж року господарю Василю довелося влаштовувати весілля своєї дочки Розанди з Тимошем, сином козацького гетьмана Хмеля.

- 1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?
- 3 Про яких історичних діячів розповідає літописець? Як ставиться до них?
- 4 Як автор ставиться до подій, описаних ним у джерелі? Чим можна пояснити таке ставлення автора?
- 5 Яке значення описаних подій для України?

ВАРІАНТ 7

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**

1. Доповніть твердження.

Перехід до землеробства та скотарства відбувся за

- А палеоліту
- Б неоліту
- В бронзового віку
- Г залізного віку

А	Б	В	Г

2. До якого міста було перенесено столицю Галицько-Волинської держави за Данила Романовича?

- А Володимир
- Б Київ
- В Львів
- Г Холм

А	Б	В	Г

3. Які українські землі перебували у складі Польського королівства у першій половині XV ст.?

- А Закарпаття та Північна Буковина
- Б Галичина та Західне Поділля
- В Чернігівщина та Переяславщина
- Г Київщина та Східне Поділля

А	Б	В	Г

4. Якою цифрою на карті позначено українські землі, які за Андрусівською угодою 1667 р. закріплювалися за Польщею?

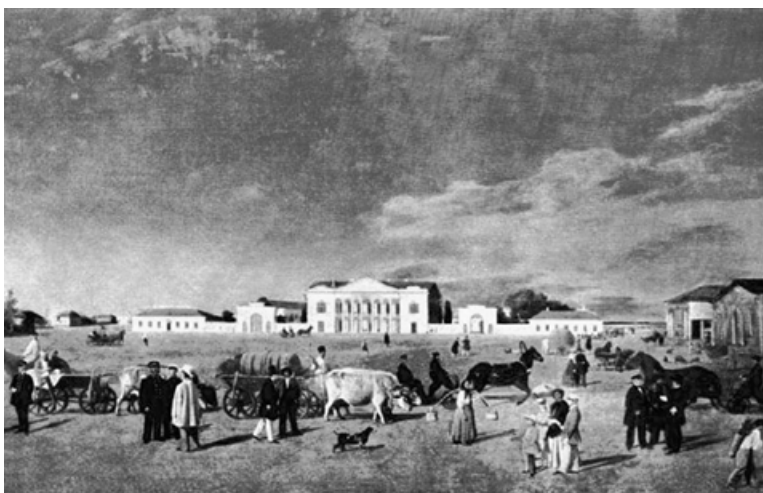

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4

А	Б	В	Г

5. На початку якого століття для провінційних українських міст були характерні реалії, засвідчені картиною?

А XVI ст.
Б XVII ст.
В XVIII ст.
Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Який храм, збудований у Чернігові наприкінці XII – початку XIII ст., уособлює новий напрям в архітектурі Київської Русі?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики соціокультурної ситуації в українських землях у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.?
- 1 Берестейська церковна унія, утворення греко-католицької церкви
 - 2 перші козацькі повстання на чолі з Криштофом Косинським та Северином Наливайком
 - 3 відновлення вищої православної церковної ієрархії
 - 4 спорудження князем Дмитром Вишневецьким першої Запорозької Січі
 - 5 заснування митрополитом Петром Могилою Київської колегії
8. Які твердження можуть бути використані для характеристики соціально-економічного становища українських земель у складі Російської імперії в першій половині XIX ст.?
- 1 відсутність великого поміщицького землеволодіння та аграрного перенаселення
 - 2 широке застосування найманої праці в сільському господарстві
 - 3 посилення визиску селянства, наростання антикріпосницьких виступів
 - 4 зростання кількості промислових підприємств та чисельності міського населення
 - 5 формування промислової спеціалізації регіонів, завершення промислового перевороту

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які з понять виникли під час проведення реформ 60–70-х років XIX ст. у Російській імперії?
- 1 подимне
 - 2 суд присяжних
 - 3 земства
 - 4 панщина
 - 5 фільварок
 - 6 тимчасовозобов'язані селяни
10. У яких твердженнях ідеться про гетьмана Івана Мазепу?
- 1 продовжив курс попередників на створення української козацької еліти
 - 2 організував повстання на Правобережжі 1702–1704 рр. задля об'єднання з Гетьманщиною
 - 3 переніс гетьманську резиденцію з Батурина до Глухова
 - 4 ініціював будівництво нових та відновлення давніх храмів
 - 5 уклав союз зі Швецією й повстав проти Російської держави
 - 6 перший з гетьманів після зміщення з посади ув'язнений й засланий до Сибіру

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність правління гетьманів.

- А Павло Тетеря
- Б Іван Самойлович
- В Богдан Хмельницький
- Г Іван Виговський

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

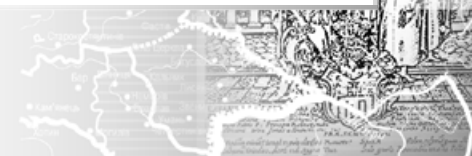
Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

З автобіографії Тараса Шевченка

1837 року І.М. Сошенко представив його конференц-секретарю Академії художеств В.І. Григоровичу, щоб визволити його з гіркого стану. В.І. Григорович просив за нього В.А. Жуковського, і В.А. Жуковський, посередньо дізнавшись про ціну від поміщика, просив К.П. Брюллова написати його, В.А. Жуковського, портрет для імператорської родини, щоб розіграти його у лотерею в царському сімействі. Великий Брюллов охоче погодився. Портрет написано. В.А. Жуковський за допомогою графа М.Ю. Вієльгорського влаштували лотерею у 2500 рублів асигнаціями, і цією ціною було куплено волю. З того дня розпочав він відвідувати класи Академії художеств і незабаром зробився одним з улюблених учнів і товаришів великого Карла Брюллова. 1844 року удостоївся він звання вільного художника, а _____ року був заарештований разом з Костомаровим, Кулішем. Без суду і слідства розіслали їх у різні фортеці, а 30 травня того ж року з каземату Третього відділення був засланий до Орської фортеці й потім до Новопетрівського укріплення з найсуворішою заборонаю писати й малювати.

- 1 Про які події свого життя розповідає автор документа?
- 2 Чому автора документа було заарештовано разом з М. Костомаровим і П. Кулішем?
- 3 Який рік пропущено в фрагменті джерела?
- 4–5 Що вам відомо про автора документа? Чим він уславив своє ім'я?

ВАРІАНТ 8

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**

1. Доповніть твердження.

Найдавніші сліди перебування пралюдей (близько 1 млн років тому) на території України виявлено у

- А Королево на Закарпатті
- Б Киїк-Кобі в Криму
- В Мізині на Чернігівщині
- Г Межиріч на Черкащині

А	Б	В	Г

2. Який галицько-волинський князь відвідав столицю Золотої Орди?

- А Роман Мстиславович
- Б Данило Романович
- В Лев Данилович
- Г Юрій І Львович

А	Б	В	Г

3. Яке місто Російської імперії в 1817 р. отримало статус відкритого вільного порту (порто-франко)?

- А Херсон
- Б Миколаїв
- В Маріуполь
- Г Одеса

А	Б	В	Г

4. На картосхемі про події Національно-визвольної війни заштриховано українські землі, які

- А залишалися у складі Польщі за Зборівським договором 1649 р.
- Б залишалися у складі Польщі за Білоцерківським договором 1651 р.
- В визволені з-під польської влади внаслідок воєнних дій 1652 р.
- Г перейшли під владу Богдана Хмельницького внаслідок підписання українсько-московського договору 1654 р.

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А VIII ст.
Б XII ст.
В XVII ст.
Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з гравюр прикрашає першу друковану в українських землях книгу?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів можуть бути використані для характеристики козацької України 60–80-х років XVII ст.?

- боротьба за гетьманську булаву між претендентами різної зовнішньополітичної орієнтації
- втрата козацтвом провідної ролі в суспільному житті Гетьманщини та Слобідської України
- невтручання царського уряду у внутрішньополітичні справи Лівобережної Гетьманщини
- прагнення гетьманів об'єднати Лівобережні та Правобережні землі під однією булавою
- дії запорізького козацтва щодо підтримки гетьманів завжди відзначалися політичною далекоглядністю

☐ ☐

8. Які явища були характерними для економічної ситуації в українських землях у складі Російської імперії у першій половині XIX ст.?

- збереження кріпосницьких відносин
- панування натурального господарства
- розвиток сільського господарства інтенсивним шляхом
- зростання чисельності міського населення
- завершення промислового перевороту

☐ ☐

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути застосовані для характеристики соціокультурного розвитку Київської Русі в XI–XII ст.?

1 «Руська правда»	4 думи, історичні пісні
2 друковані книжки	5 кріпацтво
3 смерди	6 літописання

10. У яких твердженнях ідеться про князя Василя-Костянтина Острозького?

- 1 один з найбагатших магнатів Речі Посполитої
- 2 разом зі своїми послідовниками скликав церковний собор у Бересті, що проголосив унію
- 3 засновник першої в Україні слов'яно-греко-латинської школи вищого типу
- 4 очолював війська Великого князівства Литовського в битві під Оршею 1514 р.
- 5 ініціатор видання першої повної друкованої Біблії церковнослов'янською мовою
- 6 взяв під захист й опіку новостворену Києво-Могилянську колегію

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А створення Української національно-демократичної партії
 Б вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського
 В діяльність «Руської трійці»
 Г створення у Львові товариства «Просвіта»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

Зі спогадів Євгена Чикаленка

...Щодо загальної характеристики членів Старої Громади, то треба сказати, що це був цвіт тодішньої київської старшої української інтелігенції, бо в той час треба було мати багато мужності, віри в справу відродження української нації, щоб людям, бувшим на державній службі, обтяженим родиною, належати до «незаконного союзу», за яке загрозувало «поселение» в Сибіру, або в «не столь отдаленных местах», як Вологодщина, Пермщина і т. д. ...Антонович був справжнім українцем, не тільки своєю чисто українською інтелігентською мовою, але й світоглядом, бо він, буваючи в Галичині, бачив, що там українське життя поступово входить в державне русло, і колись настане такий час, що й по цей бік Збруча воно прийме такий самий характер.

- 1 Про який період національного руху йдеться, які його хронологічні рамки?
- 2 Коли була створена організація, про яку йдеться в документі? Якими були напрямки її діяльності?
- 3 У чому значення діяльності організації, про яку йдеться?
- 4 Чому автор окремо зупиняється на постаті Володимира Антоновича? Яку роль він відіграв в українському національному русі?
- 5 У чому цінність свідчень автора, наскільки можна їм довіряти?

ВАРІАНТ 9

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ**

1. За правління якого великого князя київського було укладено перший писаний збірник законів «Руська правда»?

А Святослава Завойовника
Б Володимира Великого
В Ярослава Мудрого
Г Володимира Мономаха

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Доповніть твердження.

В основу поеми «Слово о полку Ігоревім» покладено реальну історичну подію – невдалий похід новгород-сіверського князя Ігоря проти

А хозар
Б печенігів
В половців
Г монголів

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

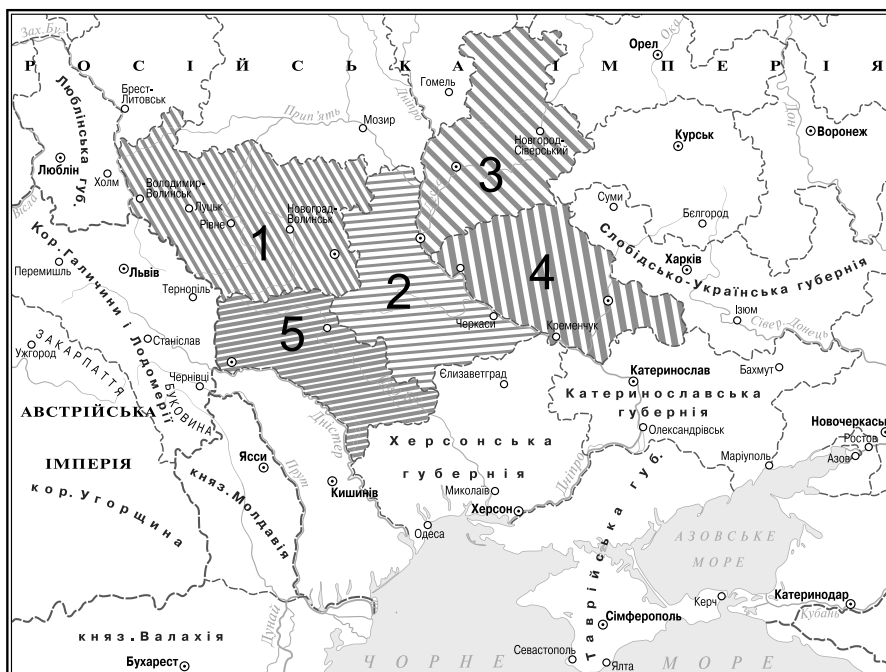
3. Яке воєводство було створено на українських землях у складі Речі Посполитої в 30-х роках XVII ст.?

А Руське
Б Подільське
В Белзьке
Г Чернігівське

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Якими цифрами на карті позначено губернії, що протягом XIX – початку XX ст. входили до складу Київського генерал-губернаторства?

А 1, 2, 3
Б 2, 3, 4
В 1, 2, 5
Г 2, 4, 5

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету картини?

- А XIII ст.
- Б XV ст.
- В XVII ст.
- Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з пам'яток характеризує досягнення архітектури другої половини XIX ст.?

А

Б

В

Г

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики українського національного руху на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.?

- 1 створення першої української політичної партії
- 2 відкриття першої кафедри української мови у Львівському університеті
- 3 створення першої самостійницької організації – Братства тарасівців
- 4 «ходіння в народ» та Чигиринська змова
- 5 заснування першого українського професійного театру

☐	☐

8. Які твердження можуть бути використані для характеристики суспільно-політичного та соціально-економічного життя земель козацької України за гетьмана Богдана Хмельницького?
- 1 усі українські території було звільнено з-під польської влади
 - 2 зросла кількість господарств із застосуванням примусової праці залежних селян
 - 3 утворено Українську козацьку державу – Військо Запорізьке
 - 4 селяни та міщани здобули право вільно вступати до козацького стану
 - 5 влада та основні багатства сконцентровані в руках козацьких низів

☐ ☐

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути застосовані для характеристики доби грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму?
- 1 агора
 - 2 звіриний стиль
 - 3 кочовики
 - 4 кургани
 - 5 народні збори
 - 6 поліс
10. У яких твердженнях ідеться про Тараса Шевченка?
- 1 діяч, якому судилося стати символом українського національного руху
 - 2 основоположник художньої прози в українській літературі
 - 3 першу збірку його поезій було надруковано в Петербурзі в 1840 р.
 - 4 автор програмних документів Кирило-Мефодіївського товариства
 - 5 творець «Енеїди» – першого твору нової української літератури
 - 6 автор понад тисячі творів образотворчого мистецтва

☐ ☐ ☐
☐ ☐ ☐

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А створення Остромирового євангелія
Б утворення Кримського ханства
В захоплення Києва монголами
Г запровадження християнства як державної релігії

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

Зі звіту англійського посла у Москві Вітворта про події в Україні

Запорозькі козаки перейшли на сторону шведського короля. Близько восьми тисяч запорожців підняло зброю, один їхній відділ несподівано напав на полк російських драгунів... Того роду кара і приклад запорожців може викликати погані наслідки, особливо коли шведський король буде мати успіхи цього літа... Полковник Яковлев підійшов до Січі – одного з головних осередків козаків, яких йому по-доброму не вдалося переконати до послуху та які, навпаки, послали до татар по допомогу. Тоді Яковлев наказав негайно копати окопи, виставив артилерію та штурмував Січ із води й суші, якою оволодів після тригодинного бою. Там він знайшов близько ста гармат, узяв до полону триста запорожців, а решту наказав повбивати...

- 1–2 Про які події йдеться, коли вони відбувались?
- 3 Чим викликана жорстокість російських військ по відношенню до козаків?
- 4 Які особи, що безпосередньо причетні до описаних подій, не згадані в цьому уривку?
- 5 Як можна визначити ставлення автора до описаних подій, наскільки можна довіряти його свідченням?

ВАРІАНТ 10

Завдання 1–6 мають чотири варіанти відповідей, серед яких треба вибрати ОДНУ ПРАВИЛЬНУ

1. Доповніть твердження.

Останнім кошовим отаманом Запорозької Січі, ліквідованої царським урядом у 1775 р., був

- А Іван Сірко
- Б Кость Гордієнко
- В Петро Калнишевський
- Г Йосип Гладкий

А	Б	В	Г

2. Вихід якої книжки засвідчив початок національного відродження в українських землях у складі Російської імперії?

- А «Енеїда» Івана Котляревського
- Б «Малоросійські пісні» Михайла Максимовича
- В «Історія Малої Росії» Дмитра Бантиш-Каменського
- Г «Історія України-Руси» Михайла Грушевського

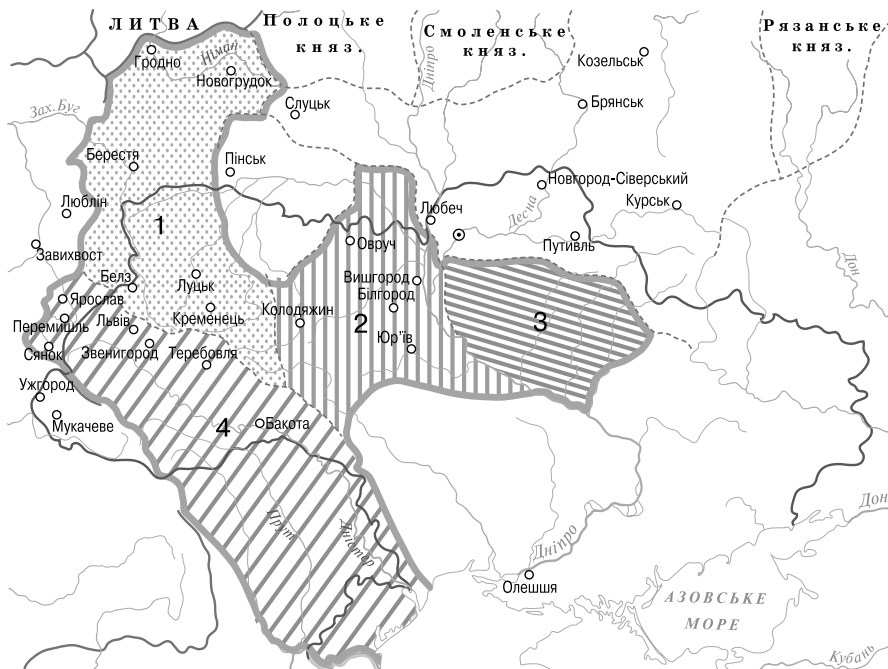
А	Б	В	Г

3. Яке грецьке місто-колонія було розташоване на місці нинішньої Керчі?

- А Ольвія
- Б Пантікапей
- В Херсонес
- Г Тіра

А	Б	В	Г

4. Якими цифрами позначено князівства, що об'єднав під своєю владою князь Роман Мстиславович у 1199 р.?

- А 1, 2
- Б 1, 4
- В 2, 3
- Г 2, 4

А	Б	В	Г

5. У якому столітті відбувались події, що послужили основою для сюжету офорта Тараса Шевченка?

- А XIII ст.
Б XV ст.
В XVII ст.
Г XIX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Яка з пам'яток образотворчого мистецтва прикрашає Софійський собор у Києві?

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 7–8 мають п'ять варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ДВІ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

7. Які з перелічених фактів (подій) можуть бути використані для характеристики культурного життя України в першій половині XVIII ст.?

- 1 закриття Києво-Могилянської академії
- 2 заснування Чернігівського, Харківського та Переяславського колегіумів
- 3 створення козацьких літописів Григорія Грабянки та Самійла Величка
- 4 будівництво архітектурного ансамблю Успенської церкви у Львові
- 5 видання перших друкованих підручників граматики української мови

☐ ☐

8. Які твердження можуть бути застосовані для характеристики першого, академічного (наукового), етапу українського національного відродження?

- 1 створення перших політичних партій
- 2 збирання та публікація українських народних пісень, легенд тощо
- 3 дослідження фольклору, написання художніх творів українською мовою
- 4 створення просвітницьких, археографічних та видавничих об'єднань та організацій
- 5 формування й пропаганда ідеї суверенітету нації у формі автономії або незалежності

☐ ☐

Завдання 9–10 мають шість варіантів відповідей, серед яких треба вибрати ТРИ ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ

9. Які поняття та терміни можуть бути використані для характеристики доби монгольської навали на землях Русі?

1 скрипторій	4 улус
2 закупи	5 ярлик
3 баскаки	6 яничари

10. У яких твердженнях ідеться про Петра Конашевича-Сагайдачного?

- брав участь у битві Речі Посполитої з турецько-татарським військом під Хотиним
- організовував походи запорожців у володіння кримського хана і на турецькі фортеці
- підштовхнув Стефана Баторія до запровадження першого козацького реєстрового війська
- очолив козацьке повстання, внаслідок якого було зруйновано фортецю Кодак
- організував військову підтримку для відновлення вищої православної ієрархії
- взяв під захист й опіку новостворену Києво-Могилянську колегію

У завданні 11 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблиці відповідей на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви)

11. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А Жовтоводська битва. Початок Національно-визвольної війни
 Б Переяславська рада. Укладення першого українсько-московського договору
 В Андрусівський російсько-польський договір
 Г Зборівська битва. Укладення Зборівського українсько-польського договору

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 12 спрямоване на роботу з історичним джерелом. Це відкрите завдання, яке передбачає складання розгорнутої письмової відповіді

12. Проаналізуйте документ і дайте відповіді на запитання.

З протоколу засідання ректорату Львівської духовної семінарії

...Управління ревізії книг доручило мені як цензору руських книг прорецензувати анонімну книжечку, написану руською і надруковану в Угорщині в Буді під назвою «Русалка Дністрова». Творик цей, що містить різні сумнівні місця і видає автора як прихильника нововведень, скоро буде заборонений цензурою. Знайшовши у цій книжечці вміщені статті, підписані іменами Шашкевич, Вагилевич і Головацький, я запідозрив, що авторами цієї збірки можуть бути такі вихованці семінарії: Шашкевич Маркіян, Вагилевич Іван та Головацький-екстерніст львівської діацезії, яких я вирішив закликати до себе і встановив, що вони є укладачами цього творика.

Обох вихованців: Шашкевича Маркіяна, Вагилевича Івана, а також екстерніста Якова Головацького слід викликати і допитати в ректораті і якщо після суворого дізнання це підтвердиться, то результат слід передати уряду митрополичої консисторії. Цим закінчується засідання.

1–2 Про які події йдеться в документі? Коли вони відбулися?

3 Якою була доля збірки «Русалка Дністрова» та її авторів?

4 Як автор зафіксованого протоколом виступу ставиться до подій, що описані, чому ви так думаєте?

5 У чому значення описаних подій для історії України?

